І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 231. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 11-го ГРУДНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, DECEMBER 11, 1964 No. 231. VOL. LXXI.

АЙЗЕНГАВЕР, ҐОЛДВОТЕР І НІКСОН НАРАДЖУЮТЬСЯ В СПРАВІ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ

Ню Йорк. — 9-го грудня колишній президент Двайт Д. Айзенгавер, колишній віцепрезидент Ричард М. Ніксон і цьогорічний республіканський кандидат на президента сенатор Беррі Ґолдвотер відбули одногодинну конференцію, на якій погодилися в тому, що в цьому критичному періоді для Республіканської партії її Крайовий голова мусить мати широку підтримку всіх партійних груп, або повинен зрезиґнувати. Конференція відбулася в покоях готелю Валдорф - Асторія що їх займав Айзенгавер. Коли голова Крайового Республіканського Комітету Дін Бирч не зможе осягнути підтримки всіх партійних груп до зборів цього Комітету, які мають відбутися 22 і 23 січня 1965-го року, то він повинен внести резиґнацію. Ґолдвотер заявив, що він старатиметься зробити все, що можливе, щоб 38-річний Бирч, який зайняв теперішнє становище в липні ц. р., міг здобути прихильність всіх партійних груп, не тільки консерватистів, але й ліберальних та поміркованих. Ґолдвотер має старатися, щоб Бирч мав поважну більшість між 132-ма членами Крайового Комітету і буде також конферувати в цій справі із республіканськими губернаторами та конґресовими провідниками. Після конференції не видали жадного комунікату, сенатор Ґолдвотер заявив, що треба скінчити з тим розламом, що є в партії, і що обидві сторони, і консерватисти і поміркованi повинні зробити собі взаємні уступки, і то ще перед зборами Крайового Комітету, щоб Комітет міг зайнятися важливішими справами, бо вже в 1965 і 1966-му роках відбудуться стейтові, міські та конґресові вибори, які партія повинна виграти. Голову Крайового Комітету мусять підтримувати і республіканські губернатори та члени Конґресу, а не тільки звичайна більшість Комітету, — так думають Айзенгавер і Ніксон. Преса пише про те, що Республіканська партія тепер переживає таку тяжку кризу, яку вона мала в 1912-му році, коли вибори виграв був Вудро Вільсон. Ґолдвотер заявив журналістам, що важко дійти до гармонії в партії, бо його консервативні прихильники дуже невдоволені з тих лайок, якими обдарували поміркованi республіканці його під час виборчої кампанії, які тепер наполегливо домагаються усунення Бирча з зайнятого становища. Одна група кричить: „Бирч мусить відійти!", а інша відповідає: „Бирч мусить залишитися!" Журналістам вдалося після конференції дістати деякі вияснення від Айзенгавера, який сказав, що і сенатор Ґолдвотер погодився в тому, що треба знайти шлях до об'єднання партії, щоб на зборах Крайового Комітету можна було працювати в тому напрямі, щоб республіканці могли перемогти. Айзенгавер сказав журналістам: „Коли хтось із вас, панове, купує вже труну для Республіканської партії, то не витрачайте намарно грошей", бо завчасно є писати по ній некрологи. Ніксон сказав репортерам, що товпилися у вестибюлі готелю, що Айзенгавер і він стараються про те, щоб „об'єднати партію та вилікувати ті рани", що виникли у зв'язку з виборами. Ніксон хвалив працю Бирча під час виборчої кампанії, але він сказав, що щоб Бирч міг успішно тепер працювати, то мусітиме мати підтримку більшости в цілій партії.

ПРИЙНЯТТЯ В БІЛОМУ ДОМІ В ПОШАНУ БРИТІЙСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА

З кінцем минулого і початком цього тижня у Вашинґтоні перебував британський прем'єр Гаролд Вілсон, нараджуючись з президентом Джансоном, державним секретарем Діном Раском та іншими членами уряду ЗДА в справах спільної стратегії в атомовій обороні. Під кінець нарад президент і пані Джансон влаштували в честь гостя прийняття в Білому Домі, фраґмент якого й видно на цій фотознімці. Стоть (зліва): дочка Президента Линда Бирд, прем'єр Вілсон, що розмовляє з панею і президентом Джансоном. Між Вілсоном і пані Джансон видно пані Раск, дружину державного секретаря Д. Раска.

На Раді Безпеки ОН розпочались гарячі дебати довкола справи Конґа

Об'єднані Нації. — В середу 9 грудня ц. р. почались дебати в Раді Безпеки Об'єднаних Націй, спричинені скаргою 22-ох держав — 19 африканських, двох азійських і Югославії — проти американсько-бельгійської акції в Конґо, яку вони охрестили, як „збройна аґресія". Речником африканських обвинувачуючих держав був міністер закордонних справ колишнього французького Конґа, що межує через ріку з Конґолійською Республікою, Шарль-Давід Гонао. Але найбільш напастливу промову виголосив совєтський амбасадор в ОН Микола Федоренко, який назвав теперішнього конґолійського прем'єра Мойсе Чомбе „лакеєм імперіялістів" та прославляв конґолійських бунтарів, як „вояовників, що ведуть святу війну проти колоніялістів". Найбільшу суперечку викликало питання, чи Рада Безпеки має одночасно розглядати також скаргу Мойсе Чомбе проти чотирьох країн, які підписали ту першу петицію — Об'єднаної Арабської Республіки, Альжиру, Гани і Судану — як тих, що активно допомагають бунтівникам, підриваючи цим мир і спокій в країні. Адлі Стівенсон підтримав те становище, вказавши, що все зло в Конґо у встряванні в її справи закордонних чинників, заінтересованих дійсно в політичному заволодінні конґолійською країною. Остаточно 7 голосами проти 4 рішено розглянути також скаргу конґолійського уряду. Прем'єр Мойсе Чомбе заповів, що він приїде до Ню Йорку, щоб пред'явити докази на підтримування бунтарів з-закордону. Інші муринські лідери в ОН відгрожуються, що коли появиться в будинку ОН Мойсе Чомбе, то вони натаврують його, як убивника Патріса Люмумби.

Ген. Тейлор переводить у Півд. В'єтнамі наради про дальшу стратегію

Сайгон. — Коли тільки американський амбасадор генерал Максвелл Тейлор вернувся з Вашинґтону, він негайно почав здійснювати доручене йому завдання: нарадитися з південно-в'єтнамськими військовими і цивільними лідерами про найкращі дальші способи ведення війни проти комуністичних партизанів. Виявляється, що керівні чинники у Вашинґтоні не противляться поширенню війни на операції проти шляхів комунікації між південно-в'єтнамськими комуністами та Північним В'єтнамом і Комуністичним Китаєм, але вимагають, щоб першу ролю в таких операціях грали таки самі південні в'єтнамці. Річ іде про так званий „шлях Го Чі Мінга", який веде почерез Лаос і кудою Північний В'єтнам постійно постачає комуністам в Південному В'єтнамі зброю та всякий інший воєнний виряд. Ген. Тейлор мав довгу конференцію з прем'єром Тран Ван Гуонґом, міністром внутрішніх справ та, зокрема, головним військовим командантом, генералом Нґуєном Ханом. Окремі наради він перевів з південно-в'єтнамським президентом Фам Хао Суу і членами провізоричного парляменту, так званої Високої Національної Ради. Всі ці наради строго засекречені. Тим часом у Південному В'єтнамі згинули знову чотири американські старшини. Число американців, вбитих в Південному В'єтнамі у бойових діях, дійшло до 230.

РОЗМОВА ПРЕЗИДЕНТА З ГРОМИКОМ НЕ ДАЛА НІЯКОГО ВИСЛІДУ

Вашинґтон. — Президент Л. Джансон прийняв в минулу середу 9 грудня ц. р. совєтського міністра закордонних справ Андрея Громика на авдієнції, яка тривала одну годину і 20 хвилин, але їхня розмова не дала — як стверджує преса — ніякого позитивного висліду. З Білого Дому не появився взагалі ніякий Комунікат, а Громико заявив журналістам після виходу з Білого Дому, що його розмова з Президентом була „корисна і приязна" — згідно з постійною тактикою Совєтів, щоб викликати враження, наче б дійсно між СССР і Америкою існувало „мирне співіснування". За інформаціями преси, у тій розмові Президент потвердив американське становище в різних справах, а Громико совєтське, ніодна сторона не виявила найменшого бажання до будь-яких поступок і на цьому справа й закінчилась. З американського боку у тій нараді взяли, крім Президента, ще участь: державний секретар Дін Раск, американський амбасадор у Москві Фой Колер і колишній амбасадор у Москві Левеллин Томпсон. З Громиком прийшли совєтський амбасадор у Вашинґтоні Анатоль Добринін, голова американського відділу в совєтському міністерстві закордонних справ Михаїл Смірновскій і заступник амбасадора СССР в Об'єднаних Націях Владімір Сємьонов. В тому самому дні в совєтській амбасаді відбувся „діловий обід" з участю державного секретаря Діна Раска, де вже говорено довше про кілька конкретних справ. Громико цікавився дуже вислідом нарад у Білому Домі з британським прем'єром Гаролдом Вільсоном щодо морської фльоти з різнонаціональними залогами й атомовими ракетами та висловив знову совєтський острах, що така фльота рівнозначна з передачею німцям атомової зброї. Дін Раск рішуче заперечив цьому і заявив, що — навпаки — постання такої фльоти перешкодить розвиткові самостійної атомової зброї в різних країнах Атлантійського Союзу. Зате Громико зовсім не торкував справи Конґа, мабуть тому, що в тому самому дні почалась над цією справою дебата в Раді Безпеки Об'єднаних Націй. Щодо Південного В'єтнаму, то і Президент і Дін Раск твердили, що в тій країні настав би спокій, якби її комуністичні сусіди залишили її в спокою. Громико — навпаки — всю вину за громадянську війну в Південному В'єтнамі скидав на американську „збройну інтервенцію". Громико хвалився, що СССР — згідно з заявою Косиґіна на Верховному Совєті в Москві — призначить на військові видатки на 550 мільйонів дол. менше в порівнянні з минулим роком.

Асистент державного секретаря Манн про успіхи й завдання Союзу для Поступу

Ліма, Перу. — Асистент державного секретаря Томас С. Манн, промовляючи на річних зборах представників організації Союзу для Поступу, заявив, що цей Союз закінчив з успіхом перший цикл своїх праць, а саме перевів докладні студії над економічними потребами всіх 19-ох держав, членів Союзу, та виготовив плян акції, щоб скріпити економіку країн Західньої Півкулі. ЗДА зобов'язалися дати $20,000,000,000, державних і приватних капіталів, що допоможуть членам Союзу для Поступу збільшити свою економіку, поліпшити мешканеві умови, виховання в школах, здоровний стан та перевести земельну реформу. Асистент державного секретаря Манн в справах Західньої Півкулі сказав, що можна вважати за успіх те, що цього року вдалося зорганізувати Міжамериканський Комітет в справах Союзу для Поступу, який очолює Карльос Санч де Сантамарія, колишній міністер закордонних справ Колюмбії. Манн закликав представників всіх 19-ох латинських американських держав, щоб щиро співпрацювали із ЗДА для економічного піднесення цієї півкулі.

ЗДА завернули до Еспанії чотирьох пероністів, які їхали до Параґваю

Ню Йорк. — 8-го грудня на нюйоркське летовище ім. Кенеді прилетіли з Еспанії чотири прихильники колишнього арґентинського диктатора Хуана Д. Перона, які хотіли летіти до Асунсіону в Параґваї, щоб там підготовити поворот Перона до Арґентини. Вони прилетіли літаком еспанської лінії Іберія. Але Іміґраційний Уряд в Ню Йорку не дозволив їм на дальший лет до Параґваю, бо вони не мали віз до тієї країни. Коли б вони були хотіли летіти до Арґентини, то могли б були це робити, бо ж вони є арґентинськими громадянами. Ці прихильники Перона, — це Авґусто Вандор — головний секретар металюрґів, Андрес Фраміні — горячий прихильник Перона, якого вибрали були на губернатора провінції Буенос Айрес в 1962-му році; Карльос Лескано урядовець перонівської партії в Арґентині та Альберто Ітурбе — міністер транспорту в уряді Перона. Уряд арґентинського президента Артура Іллі є проти того, щоб Перон вернувся з вигнання в Еспанії.

Косиґін заповідає на Верховному Совєті зменшення видатків на військо

Москва. — В середу 9 грудня розпочалась в Москві сесія Верховного Совєта, на якій наступник Хрущова в характері нового совєтського прем'єра, Алєксєй Косиґін заявив, що видатки на збройні сили СССР в наступному році обраховано на 550 мільйонів дол. менше, аніж вони були в останньому році, і становитимуть 14.200.000 дол. Косиґін покликався при тому на якесь повідомлення від американців, що вони плянують зменшення військових видатків. З американської амбасади заперечено, наче б вона давала большевикам такі інформації і преса здогадується, що це державшій своїй розмові з Громиком шій своїй розмові з Грамиком в Ню Йорку покликався на заяву секретаря оборони МекНамари, що новий бюджет збройних сил буде дещо зменшений. З закордонно-політичних справ Косиґін потвердив давнє становище Совєтів, що вони будуть підтримувати всі „визвольні" рухи і заявив, що коли б Куба, або Північний В'єтнам були атаковані „аґресорами", то СССР поспішить їм з допомогою. Косиґін лаявся також на Америку і Бельгію за їх акцію в Конґо. Але найбільшу частину своєї промови Косиґін присвятив совєтській економіці. Ствердивши різні її недоліки і „помилки", Косиґін заповів збільшення платень і продукції ужиткових речей, але й збільшення продукції сталі і вугілля, як експортових предметів. Він заявив готовість до пожвавлення торгівлі з західніми країнами та задеклярував продовжування теперішньої політики „співіснування". Н. Хрущова на тому засіданні не було хоч формально він є ще членом Верховного Совєта.

Президентська Комісія прохає $3 більйони на боротьбу проти серцевих недуг, пістряка і паралічу

Вашинґтон. — Спеціяльна Президентська Комісія рекомендує обладнати по всій країні центри для вивчення й боротьби проти хворіб, які викликають до 70 відсотків усіх смертей у ЗДА — недуги серця, пістряк і параліч. Для вивчення цих хворіб та успішної боротьби з ними Комісія виробила п'ятирічний плян, здійснення якого вимагає біля трьох більйонів долярів. Комісія ствердила, що „медичні чуда" стаються лише з тими людьми, які спроможні багато заплатити, але дійсно затовільне лікування та боротьба проти тих трьох недуг повинна поширитись на всі прошарки населення ЗДА. Вислухавши рапорт Комісії в Білому Домі, президент Джансон заявив, що три найгрізніші тепер недуги можуть і повинні бути переможені не в далекому майбутньому, а впродовж кількох найближчих років. Президент сказав, що він прохатиме Конґрес асиґнувати необхідну велику суму „на боротьбу проти давніх ворогів людства". Якщо 2.94 більйона долярів будуть асиґновані, тоді для широких мас населення стануть доступними найновіші методи лікування, які тепер застосовуються тільки в деяких клініках. Крім того, науковці матимуть змогу поширити свою працю в дослідних центрах настільки, щоб вона дала найскорші та найкращі висліди.

Гувер займає свій пост 40 років і не думає його залишати

Вашинґтон. — 69-річний директор Федерального Бюра Інвестиґацій Дж. Едгар Гувер займає це становище вже 40 років, служачи під 7-ма президентами, і не плянує його покидати, як про це недавно говорилося в зв'язку з його непорозумінням із неґритянським провідником д-ром Мартином Лютером Кінґом. Гувер заявив у пресовому інтерв'ю: „Я почуваюся дуже добре. Тепер я є в кращому здоровельному стані, як в попередніх роках. І я хочу залишитися активним, бо я не люблю життя в кріслігойдалці. Коли б я відійшов на пенсію, то я не розкошувався б так життям, як тепер". Гувер став директором ФБІ за президента Куліджа в 1924-му році і без перерви займає це становище за всіх пізніших президентів Герберта Гувера, Рузвелта, Трумана, Айзенгавера, Кенеді і Джансона. Він мав би залишити свій пост після закінчення 70-го року життя, що станеться в січні 1965-го року. Але він заявив: „Коли б я відійшов, то, гадаю, я мав би клопіт. Відпочивши три - чотири дні, мене так свербіло б за працею, що відвідав би бюро та просив би, щоб мені приділити якусь працю". В справі непорозуміння з д-ром Кінґом Гувер сказав, що не любить жадних публічних дискусій, але мусів виступити в обороні своїх аґентів, бо дбає про високі моральні засади серед своїх працівників.

Американський експорт в жовтні становив понад 2 більйони, а імпорт понад 1½ біл.

Вашинґтон. — Департмент Торгівлі звітує, що в жовтні цього року американський експорт виносив 2.134.300.000 до., а імпорт 1.550.000.000, так що торговельний балянс в жовтні становив 580.000.000. Імпорт в тому місяці був майже такий самий, як у вересні цього року, але експорт був дещо менший в порівнянні з вереснем, коли експортовано 2,271,200.000 дол. В третій чверті ц.р. (серпень-жовтень) експорт виносив в річному відношенні 26,000,000,000, а імпорт в тому самому часі становив — 18.800.000.000 дол. Експорт в третій чверті збільшився на 5 відсотків в порівнянні з другою чвертю ц.р., а імпорт в тому самому часі був більший на один відсоток. Торговельний балянс в третій чверті був більший на 7.000,-000.000 дол. В другій чверті він був більший на 6,000.000 000 дол в річному відношенні.

Італійці і закордон вшановують президента Сені

Рим. — Італійський президент Антоніо Сені, який три місяці тому дістав мозковий удар, з якого до цього часу не видужав і внаслідку зрікся свого становища, дістає від своїх земляків та закордону вислови пошани і співчуття. Між іншими, також президент Джансон прислав йому від себе і своєї дружини депешу. На 16 грудня визначено засідання обох палат італійського парляменту і репрезентантів 13-ох автономних областей Італії для вибору нового президента. Разом тих виборців є 963. Для правосильности вибору треба у перших трьох голосуваннях — дві треті більшости, себто 642 голоси, а після того звичайну більшість, себто 482. Поруч із загальним жалем, що Антоніо Сені, колишній професор права й економіки, колишній міністер закордонних справ і прем'єр, відійшов від свого становища, на якому втішався великим авторитетом, за кулісами йде жвава аґітація за різними кандидатами на пост президента Італії. Антоніо Сені має 73 роки і за італійською конституцією він став автоматично досмертним членом сенату.

В АМЕРИЦІ

● **Сенатор Демократ** Томас Дадд із Коннектикату заявив, що теоретична ґарантія волі релігії в совєтській конституції є зовсім зліквідована в совєтській практиці, яка нищить релігію та переслідує священиків. Сенатор Дадд покликується на студію, яку опублікували фахівці з Конґресової бібліотеки, і яка посвідчує те, що совєтський уряд змагає до повної ліквідації релігії.

● **Департамент Скарбу** вияснив, що маленькі значки на 50-центових монетах із портретом покійного президента Кенеді є скороченим підписом автора проєкту цього портрета, Джілроя Робертса, а не комуністичною емблемою молота й серпа, як це кому могло б здаватися.

● **Панна Шарлотта Віттон**, яка була довгі роки посадницею канадійської столиці Оттави, програла чергові вибори, здобувши третє місце, а перше місце зайняв 38-річний Дон Рід, продавець меблів, який здобув 43,477 голосів на всіх 97,000. Але 68-річна посадниця Віттон заявила, що за два роки вона знов буде кандидувати, бо „вона ще не є мертва".

● **На публічній ліцитації** (розпродажі з молотка) продано листи покійного президента Кенеді за $9.500. Найважливіший був був лист Кенеді з 1943-го року, в якому його автор оцінював і жалував втраченого товариша по плаванню на човні П Т 109. Листа купив власник Книгарні Дейвід Кіршенбавн. Листа продав пасерб того моряка, що втопився 1943 року. Кенеді писав листа до дружини моряка.

● **Недавно згинула** одна собака президента Джансона, проковтнувши камінь. Після того більше як 300 осіб пропонували Президентові подарувати собаку. 8го грудня правник із Рашвіллю в Небрасці Я. Д. Голлстейн прислав літаком свою собаку, але вона не дійшла до Білого Дому, бо Президент відмовився прийняти цей дарунок. Президент Джансон вислав містерові Голлстейнові фотографію своїх собак, підписавши її „від одного любителя собак до другого".

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ
(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

„Почекайте" з наукою...

„Навчальний рік у школах робітничої молоді розпочався 1-го вересня. А в нас — 1-го жовтня, та як! Заняття були проведені лише 2 рази в 10 і 11 клясах, а решті учнів так і не пощастило зустрітися з учителями"... Директор тієї школи у Хохіцьках на Київщині радить сотням учнів „почекати". Ще гірше в селі Танському на Черкащині: „Минулого року ми відвідували вечірню школу, але тепер у нас її чомусь закрили... Комсомольці колгоспу просили комітет комсомолу Уманського правління знову відкрити вечірню школу. Але ніхто не прийшов нам на допомогу". (За „Молоддю України" з 25 листопада).

Олесь Гончар віддав „Ленінську премію"

Український совєтський письменник, голова Спілки Письменників України, Олесь Гончар — „повністю передав на благородну справу Ленінську премію, присуджену йому за роман „Тронка", — повідомила „Радянська Україна" з 3-го грудня. Він та інші письменники, передав ті гроші і свої книжки для бібліотек 544 шкіл-інтернатів, у яких, як писала київська преса, немає навіть „Кобзаря" Т. Шевченка, творів українських клясиків і сучасних письменників.

„Збіднені дари моря"

Так названо в „Радянській Україні" з 24. 11. статтю про риболовлю в Озівському й Чорному морях. Виявляється, що рибальські колгоспи, щоб виконати норму, ловлять камсу та іншу рибу ранньою весною, винищуючи таким чином мільйони мальків. „Весняний промисел рибибичка — безглуздя, а коли називати речі своїми іменами — просто злочин. Виловлювати рибу весною, значить свідомо обмежувати можливість природного розмноження", — сверджує та газета, яка сама вимагає виконувати пляни...

Щире слово тракториста

У колгоспі: „Жахливі втрати. Повірте мені, як комбайнеру. Всяка там контроля — дурниці. Ніхто не встереже. Іде скажена гонитва за вироблення норми, за виробітком, за гектарами, — розповів тракторист кореспондентові „Комсомольської Правди" з 3-го грудня. — „Полетів, скажім, сеґмент із ножа, думаєте, я через нього зупинюсь?

День повелося б простояти. Продовжую носити, залишаючи широкі нескошені смуги. Я ті смуги потім колесами в землю затоптав — і кінці у воду." Кореспондент робить висновок, що й досі система оплати праці в колгоспах і радгоспах „не вирішує проблеми матеріяльного заціkавлення працюючих".

У СВІТІ

● **Совєтський міністер** закордонних справ Андрей Громико виявив, що „гарячу лінію" — безпосередній провід — між Білим Домом і Кремлем використовували вже так, що з російського боку передавано вийнятки з Турґенєва „Записки мисливця", а з американського — звідомлення з розгри бейзбола. Громико пояснив, що ту „гарячу лінію" треба раз-у-раз перевіряти, щоб вона „діяла" — у випадку дійсної воєнної загрози.

● **У Лісбоні, столиці Португалії**, засуджено на різні в'язничні кари в минулу суботу шість осіб за участь в підпільному комуністичному русі. Марія Емілія Ліндім Серра, 41-річна секретарка в одному міністерстві, дістала три роки в'язниці, як керівничка одного комуністичного району. Засуджено теж сімох селян на карі від 12 до 17 місяців за активну комуністичну роботу.

● **Католики в Південному В'єтнамі** масово втікають з тих частин країни, куди проникли комуністичні партизани. Коло 1.200 католицьких втікачів прибули тільки в одному дні до столиці Сайґону, а круґло 16.000 католицьких втікачів живуть у шатрах біля містечка Каінгон. У Південном В'єтнаму є 1.700.-000 католиків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Пpоречисте вияснення

На іншому місці на цій сторінці надруковано лист Управи Клюбу Круглого Стола, підписаний головою і секретарем того Клюбу, до співредактора „Свободи", якого ця Управа „випросила" — як це вже інформовано — із влаштованої Клюбом зустрічі з діячами культури з підсовєтської України у понеділок 30-го листопада (а не жовтня, як сказано в листі) ц. р. Цей лист-вияснення направду говорить сам за себе. Але випадок, про який мова, набрав ширшого розголосу і став у деякій мірі „федеральною справою", отже й цей лист вимагає деяких додаткових коментарів, бо висновки з нього самі напрошуються.

Подавши вістку про, мабуть, безприкладний в історії нашої вільної преси випадок усунення із залі „дискусійної" зустрічі кореспондента газети „Свобода" в редакційній статті, надрукованій в числі з 3-го грудня, схарактеризувавши цей факт, як „залізну заслону в Ню Йорку", виступила принципово в обороні гарантованої конституцією свободи слова і преси, тієї — як сказано в згаданому коментарі — „основної передумови вільного суспільства і його розвитку".

При цьому до речі буде пригадати висловлене раніше з подібної нагоди становище „Свободи", яке Клюб — свідомо чи несвідомо — ігнорує, пишучи про беззастережне „негативне" становище „Свободи" до „зустрічей" з відвідувачами із Совєтського Союзу. „Свобода" зайняла дуже виразну позицію з нагоди запрошення совєтського представника в Об'єднаних Націях на форум Української Студентської Громади при Рутгерському університеті в Нюарку, в квітні ц. р. Тоді, в надрукованій у числі з 9-го квітня ц. р. редакційній статті „Говорити чи не говорити", в „Свободі" написано виразно і недвозначно: „В такій країні волі, як нею є Америка, ми заперечували б самі себе і принципи волі, якби забороняли говорити чи писати або в будь-який інший спосіб виявляти свою думку. Вольтерівська засада: я не вірю ані одному твоєму слову, але готов умерти, щоб ти мав право висловитись! — зобов'язує всіх і всюди... Коли ж мова про випадок в Нюарку, то справа не так у тому, що большевицький агітатор там промовлятиме, як у тому, що його запрошено і він плестиме свої пропагандивні небилиці на форумі Української Студентської Громади. Говорити, а запрошувати до себе чи йти в гості — це дві цілком інші справи..."

Становище, думаємо, цілком ясне. Не ми і без нас влаштовується „культурний обмін", і на висилку чи приїзд людей ми не маємо жадного впливу. Наш уряд у Вашингтоні домовився, а большевики висилають. Якщо зустрічі відбуваються на загальноамериканському форумі чи припадкові — чому б не говорити? Але щоб говорили кваліфіковані знавці проблеми і люди з повним довір'ям. Бо чого варта така „зустріч", як у гостині в приватному домі однієї пані в Ню Йорку, де одному з приявних дорікали за те, що „попсував настрій", згадавши, як над ним знущалися *большевицькі окупанти*? Або чого варта така зустріч і такі розмови в „Клюбі Круглого Стола", коли й там дорікали іншому заслуженому нашому культурному діячеві за те, що „задовго говорив" про совєтські тюрми, які він знає з власних переживань і в порівнянні з якими — на його думку — царські в'язниці були „місцями відпочинку"!

Щождо коментованої заяви Управи Клюбу, то кожний бачить, що вона направду пpоречиста. Клюб, який претендує на назву „дискусійний", не терпить інакомислячих! Що ж тоді там „дискутують"? Але ця заява має ще й далеко більшу вимову.

Усуненням кореспондента газети тільки тому, що ця газета ставиться неґативно до таких зустрічей, Клюб сам себе дискваліфікує, як американську установу. Очевидно, трапляється, що й на деякі з американських зустрічей, імпрез чи конференцій не допускають кореспондентів, але ніколи з таких мотивів! Єдина країна, де таку засаду практикується, це країна, звідки приїхали ті особи, що їх Клюб запросив на зустріч.

Другий висновок — якщо вже Клюб не допускає до себе кореспондента інакомислячої „Свободи", якщо він при цій нагоді став на становище „єдиномислія", то логічно треба вважати, що запрошені на цю зустріч Катерина Колосова та й інші з очолюваної нею групи, які мають в кишенях квитки комуністичної партії, не зараховуються в тому Клюбі до „інакомислячих". Очевидно, що це абсурд, але до такого абсурду договорилась сама Управа Клюбу.

Після відвідин Вільсона

Наради у Білому Домі з новим британським прем'єром Гаролдом Вільсоном, які відбулися в перших двох днях цього тижня, потвердили досвід усього післявоєнного часу: між Вашингтоном і Лондоном можуть траплятися розбіжності в думках і потягненнях, але в засадничій проблемі оборони вільного світу вони завжди зберігають нерозривний фронт. На американсько-британські розбіжності найбільше впливає характер британської економіки, базованої на торгівлі. Не маючи такого могутнього внутрішнього ринку збуту, як ним розпоряджає американський промисл, британський мусять наставлятись на закордонні ринки. Це було причиною, що Британія була першою, яка зламала принцип захід. альянтів щодо довготермінових кредитів для СССР і щодо постачання Совєтам таких стратегічних матеріялів, як, наприклад, далекопростірні нафтові проводи. Визнання Лондоном комуністичного режиму в Китаї мало за одиноку підставу: торгувати.

Але з закордонною торгівлею Британії справа погана, бо її імпорт значно перевищує експорт, і дефіцит платничого балянсу поважно загрозив стабільності англійського фунта. Цей стан примусив британський соціялістичний уряд не тільки прийняти міжнародну фінансову допомогу, але й драстично зменшити власні видатки на зброєння, тим паче, що британські соціялісти обіцяли перед виборами дати громадянам „хліб замість атомових бомб". Алеж британські державні мужі, без уваги на партійну приналежність, добре усвідомлюють загрозу збоку комуністичного світу. Тому вони єднали здійснення своїх виборчих обіцянок із потребою скріплення збройної сили Атлантійського Союзу (НАТО) у відважному пляні: виректися власної суверенної атомової зброї, передаючи її до НАТО.

З таким саме проєктом приїхав Гаролд Вільсон до Линдона Джансона. Це був водночас контрпроєкт у відношенні до американського пляну створення морської фльоти з різнонаціональною залогою й атомовими ракетами. Британський соціялістичний уряд настороженнй проти цього пляну, бо його здійснення накладало б на спільників у створенні такої фльоти поважний грошовий тягар і скріпило б значення Західньої Німеччини в штабі НАТО, а в Англії ще не забули німецьких бомб і ракет з останньої війни. Однак, Британії залежить тепер на Західній Німеччині з уваги на прохолодження відносин із Францією де Голля. Тому ця справа делікатна і складна.

Британія має претенсію до Америки, що вона замало допомагає їй — політично, грошово і військово — в обороні Маляйзії проти аґресивної Індонезії. Знову ж ЗДА раді були б участі Британії у війні проти комуністів в Південному В'єтнамі, тим паче, що британці мають найкращий досвід і знання у війні в джунґлях. Все це було предметом нарад у Білому Домі. Але рацію мав Гаролд Вільсон, наперед заповівши, що „впродовж 48 годин годі розв'язати проблеми, які назрівали десятками років". Тому в Білому Домі не можна було відразу прийняти зобов'язуючі постанови. Однак, великим кроком уперед є рішення — вести з рештою союзників з НАТО розмови в усіх цих справах по намічених лініях.

ОСВІТА — ЯК ЗАСІБ ПОБОРЮВАТИ ВБОГІСТЬ

Наприкінці листопада директор Уряду Економічних Можливостей, Сар д ж е н т Шрайвер, опублікував програму тієї агенції, яка має, згідно з плянами Федерального Уряду, поборювати вбогість у цій країні. Зазнайомившися з цією програмою, один старший педагог сказав: „Виховання й освіта є тими уділами, вартість яких на біржі життя день-у-день зростає, і тому кожний хоче мати якнайбільше тих уділів".

Програму боротьби проти вбогости мають здійснювати: Департамент Праці, Уряд Економічних Можливостей, міські ради, консерваційні уряди в різних сільських районах, нарешті Уряд освіти й виховання ЗДА. З цієї програми видно, що саме освіта має бути головним засобом для поборювання вбогости. Ось основні елементи урядової програми:

Коло $280 мільйонів Уряд має видати вже в першому році програми різним міським громадам на поборювання вбогости. 60% цієї суми мають бути використані на освітні засоби. А саме на опіку для тих дітей, які не мають її в батьківських домах. Для цих дітей будуть створені освітні центри, де вони могли б перебувати після навчання в школі і під час вакацій вліті. В цій справі представники Уряду Економічних Можливостей вже відбули понад 300 конференцій з представниками міських самоуправ та директорами шкіл.

Одержуючи урядову допомогу на опіку над дітьми, міські громади не сміють зменшувати своїх фондів, призначених на цю ціль, виходячи з розумної засади, що самі школи, навіть при урядовій допомозі, не можуть розв'язати цієї проблеми.

Трудова програма для студентів коштуватиме урядові в першому році коло $71,000,000. За її реалізацію має відповідати Департамент Освіти ЗДА. Він допомагатиме студентам оплачувати навчання в коледжах і університетах, даючи їм частинне затруднення. Число годин праці поза школою визначено на 15 годин тижнево. Це буде праця не тільки на терені школи, але також і в міських громадах, де студенти допомагатимуть відстаючим учням народних шкіл.

Від $110,000,000 до $150,000,000 проєктується витратити в першому році на вишкіл молоді. Цим проєктом займеться Департамент Праці, що вишколюватиме річно по 150,000 молодих людей, які покинули шкільну науку, тим самим збільшуючи число безробітних некваліфікованих робітників. Ця молодь працюватиме в шпиталях, лябораторіях, соціяльних агенціях, шкільних кафетеріях та ін.

Ціль цієї програми — спонукати молодь вернутися до школи і привчити її систематично працювати.

$150,000,000 призначено на так звані Корпуси Праці, які мають бути, як пише референт шкільних справ „Ню Йорк Таймсу", Фред М. Гечінгер, „найбільш революційним пунктом" в усій програмі".

Згідно з цим пляном мають зорганізувати 25-30 центрів для юнаків у віці від 16 до 21 року по містах або в їх околицях у залишених військом приміщеннях. В кожному такому центрі гуртуватиметься від 1,000 до 2,000 хлопців. В готелях і мотелях зорганізують таке саме число дівочих центрів, по 250 дівчат у кожному.

Створення такого роду центрів має відбуватися в порозумінні з адміністрацією шкіл, університетів, коледжів, промислових підприємств, дослідних агенцій. В них навчатимуть молодь англійської мови, математики, природознавства, соціології, доброї поведінки, а також вишколюватимуть їх у різних фахах, за вказівками Статистичного бюра Департаменту Праці. Вже визначено 30 таких фахів, які запевняють працю в найближчих 10-ох роках.

Програма для дівчат має забезпечити їм певний рівень освіти і навчати їх бути добрими жінками та матерями.

Крім того мають зорганізувати понад 100 сільських центрів на 100-200 осіб осіб кожний, в яких молодим людям защеплюватимуть любов до науки та праці.

Як бачимо, програма поборювання вбогости кладе великий натиск на освітню частину в цій справі, яку досі не могли розв'язати школи, маючи перед собою як основну ціль загальну або фахову освіту. Тож школи повинні взяти активну участь у здійсненні цієї широкої програми.

Українське громадянство повинно знати, що наші діти зможуть знайти собі добру працю та ліпші становища тільки тоді, коли матимуть якнайбільше освіти.

Республіканські губернатори за повну реорганізацію партійного проводу

Денвер, Колорадо. — Товариство Республіканських Губернаторів на дводенній конференції від 4-5 грудня ухвалило резолюції, які вимагають повної реорганізації проводу Республіканської партії. Справа звільнення з головства в Республіканському Крайовому Комітеті Діна Бирча відійшла на задній плян, бо губернатори домагаються повної реорганізації самого Крайового Комітету, до якого мали б увійти як члени губернатори, представники молодих республіканців та всі інші представники основної партійної сили. Про особу Діна Бирча нічого не згадується, але з нарад на конференції виходить, що більшість губернаторів є за те, щоб він залишив свій пост. Резолюції цієї конференції підтримують становище поміркованих в справі громадянських прав (Ґолдвотер в Сенаті голосував проти того закону); губернатори є за „радикалізм" і за підтримку тих добродійних законопроєктів, проти яких виступав сенатор Ґолдвотер на Номінаційній Конвенції в Сан Франціско. В обороні Ґолдвотера виступив тільки арізонський губернатор Пол Феннін, домагаючися, щоб в резолюціях не згадувано Ґолдвотера і Бирча.

К. Крупський

МОРАЛЬНЕ РОЗЗБРОЄННЯ

Співробітник журналу „Нешенел Ревю" Е. Шльоссер написав у цьому журналі, датованому днем 17-го листопада, дуже цікаву статтю п. н. „*Р о з з б р о є н н я етерових хвиль*". До цієї статті редакція журналу дала таку заувагу: „Чому Совєтський Союз перестав заглушувати західні радіопередавання? Автор уважає тому, що те, що тепер передається, на думку Кремлю, можуть слухати в СССР усі без жадної шкоди".

Уже понад рік, — пише Е. Шльоссер, — західня преса із задоволенням сприймає те, що Москва не заглушує радіопередач „Голосу Америки" та „БіВіСі" (Брітіш Бродкаст Корпорейшн). Із сателітів Польща була першою, яка припинила цю коштовну практику. Совєтський Союз поступово долучився до неї, а тепер Болгарія, Рум у н і я, Східня Німеччина і Чехо-Словаччина також до мінімуму обнизили заглушування. В західній пресі вказують на це, як на „добру волю" совєтського проводу у відношенні до Заходу. Однак, читачам західньої преси не сказано, що та зміна — наслідок зміни західньої радіової політики, яка є тепер далеко не такою, якою була давніше.

У висліді цієї політики, — пише Шльоссер, настрій поневолених Москвою народів поступово обнизився до стану розпачу і безнадійности, бо критику їхнього поневолювача заступлено тепер „об'єктивною" оцінкою „величезних досягнень будівничих соціялізму". Якщо і є якась критика, то вона обмежується другорядними „помилками" в совєтському плянуванні. Західні журналісти з власної волі або за інструкціями майже вповні наслідують лінію „самокритики" комуністи чн о ї партії.

Останнім і найбільш поважним кроком уряду ЗДА в напрямку морального роззброєння, — пише далі Е. Шльоссер, — було прийняте кілька місяців тому рішення припинити довгохвильні передачі РІАС (Редійо ін ди Амерікен Сектор оф Берлін). Це зроблено не зважаючи на протест уряду Західньої Німеччини.

Радіовисильню РІАС створив американський уряд в 1949 р. під час бльокади Берліну. Її передачі слухали *мільйони людей* не тільки в совєтській зоні, але також у Польщі і в Чехо-Словаччині. Слухали без огляду на небезпеку. Ці радіопередачі були дуже корисними також під час повстання у Східній Німеччині в 1953 р. Вони ефективно продовжувалися до 1960 р. — аж до часу, поки „дух Кемп Дейвида" не приглушив їх.

Сестрою РІАС є „Радіо Визволення", яке надає свої передачі до Совєтського Союзу в російській, українській, білоруській та інших мовах. Москва докладала багато зусиль, щоб заглушувати ці передачі, що більше, — пише Е. Шльоссер, — наказала своїм людям убити двох найвизначніших українських діячів. Після вдалої „місії" вбивник віддався німецькій поліції в руки, і його зізнання записано в протоколах Німецького Високого Суду.

Далі Шльоссер пише: „В 1960 р., коли Хрущов перед Загальною Асамблеєю ОН заатакував західній „імперіялізм" та „колоніялізм", тодішній канадійський прем'єр Джан Діфенбейкер повів протиатаку, вказуючи на совєтські злочини в Україні. Тоді „Радіо Визволення" і „Радіо Вільна Европа" протягом трьох днів повторювали обвинувачення Діфенбейкера та його домагання волі для України.

Ефект цієї атаки був фантастичний: Хрущов зажадав відкласти Загальну Асамблею і наказав так званому українському прем'єр - міністрові Підгорному летіти до Ню Йорку і виголосити довжелезний панегірик про благословенства совєтської „демократії" в Україні. Очевидно, що після того передачі „Радіо Визволення" заглушував не тільки Совєтський Союз, але також його сателіти. А з України розпочато потужну радіову контрофензиву: масові листи до редакторів, радіопромови, коментарі; голів сільрад і колгоспів, навіть застрашених жидівських рабінів і кол. українських католицьких священиків тягнули до мікрофонів, щоб говорили про те, яке чудове життя вони мають під совєтами.

На жаль, такої високоефективної атаки, як її повів був Діфенбейкер, більше не було: ніхто із західніх державних мужів не взяв з нього прикладу. І так, „Радіо Визволення" відтоді втратило свою гострість.

Про „Радіо Вільна Европа" Е. Шльоссер каже, що хоч ця радіовисильня нібито існує коштом приватної асоціяції, на ділі контролюється вона Державним Департаментом і нині виконує найсильнішу ролю. Цю радіовисильню засновано в 1951 р., і під час польського зриву в 1956 р. та мадярської революції в жовтні - листопаді того ж року вона інформувала народи і увесь східній бльок про події. І тоді його авторів та редакторів заатакували „журналістичні гієни", обвинувачуючи у підбурюванні до кровопролиття. Їх називали „знаряддям польських і мадярських реакціонерів та фашистів", які, мовляв, хочуть втягнути Захід у війну з Совєтським Союзом. Ніхто не став в обороні редакторів і працівників „Радіо Вільна Европа", і тому декого з них звільнено з праці, а іншим сказано, що вони переходять під найсуворішу цензуру.

Такими словами закінчує Е. Шльоссер свою статтю в „Нешенел Ревю".

К. Крупський

Клюб Круглого Стола вияснює

ВШ Пан Леонід Полтава
СВОБОДА
Джерзі Ситі, Н. Дж.

ВШ Пане Полтава:

Від імени управи Клюбу Круглого Стола, прошу прийняти вибачення за неприємності, що їх Ви зазнали перед зустріччю Клюбу з діячами культури УРСР, в понеділок, 30 жовтня, ц.р.

Всі члени управи запевняють Вас у глибокій пошані до Вас як до письменника і активного діяча української культури. Однак на зустріч Ви прибули не в такому характері, але в ролі кореспондента „Свободи", а управа Клюбу стояла на становищі, що присутність репортера „Свободи" є небажана.

Справа в тому, що становище „Свободи" до зустрічей українців в США з громадянами УРСР і СРСР є, як загально відомо, негативне. Тому що управа Клюбу і більшість його членів не погоджуються з тим становищем, ми не уважали за відповідне мати офіційного представника „Свободи" на цій зустрічі.

Дальше — „Свобода" реґулярно не звітує про імпрези Клюбу і присутність її представника на тій особливій імпрезі видалася членам управи дивною, тому й ми рішили не допустити Вас на залю. Таким вчинком, однак, ми в ніякому разі не мали наміру ображати Вас особисто.

З правдивою пошаною
до Вас
Ростислав Л. Хомяк
секретар
Валентин Новіцький
голова.

4-го грудня 1964

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

Промислові „шедеври"

„...Ми завітали також на чернігівські бази. І тут чимало товарів, які плямують честь фабричної марки, підприємства, постачальників. І тут ми чули багато суперечок і дорікань. Так, база „Укркоопторгодяг" одержала від виноградівської фабрики Львівського раднаргоспу 571 чоловічий костюм, і всі ці „шедеври" були забраковані", — а деякі подібні таки продають людям. („Радянська Україна" з 25 листопада).

„Кінорепортаж з палацу ЮНЕСКО"

„Київська телевізія показала одержаний з Парижу кінорепортаж про 13-ту сесію ЮНЕСКО, в якій брати участь делеґації Совєтського Союзу, України та Білоруси." Фільм ЮНЕСКО і змістом, і монтажем, і промовами відповідав, очевидно, вимогам совєтської пропаганди. "У ньому показано „церемонію відкриття, обрання головою сесії совєтського вченого Сисакяна. Кінорепортаж закінчується виступом... голови української делеґації, міністра культури УССР Р. Бабійчука, який розповів про деякі підсумки конференції, зупинився на діяльності цієї міжнародної організації для зміцнення миру". („Радянська Культура" з 26 листопада).

РОМАН МІХНЯК

ПРОБЛЕМИ НАШОГО ЗДОРОВ'Я

(3)

Годинник, уміщений в ракеті, буде порушатися повільніше, час буде сповільнений. Так само будуть сповільнені всі життьові процеси людини.

Теорія релятивности Айнштайна революціонізує наші поняття про час.

Як час у міжзоряних просторах є інший і майже не існує, так і час, який ми прожили, може бути дещо інший для нас. Коли ми зуміємо думкою повернутись на 20-50 років назад і відтворити у своїй психіці стан тодішнього нашого життя, повного мрій і юних поривань, і будемо старатися так почуватися, як ми тоді почувались — то на хвилю призабудемо, що ми постарілися, чи підупали на силах, чи прожили багато вже літ.

Коли будемо до цього відповідно приготовані, коли дійдемо до певної вправи в цьому напрямі протягом довшого часу, тоді відчуємо, що ми дійсно є молодими.

Стараймося згубити прожиті вже роки, їх немає, існує тільки наша молодість, здоров'я, енергія! Не можемо жити минулим, бо воно ніколи не вернеться. Живемо тим життям, яке тепер є. Тільки почування наші є такі, як ми їх мали у 25 років віку. Це ми можемо цілком відродити в нашій психіці.

Після вправи у цьому напрямі вже не зможемо інакше почуватися, інакше думати.

Звичайно, час не впливає корисно в старших роках. З кожним роком старіємось, підупадаємо на силах.

Але так не мусить бути!

Треба спрямувати час на нашу користь. Тільки тоді, коли будемо довший час впливати на себе позитивно, коли будемо старатися забути про старіння, — тоді зможемо зберегти нашу молодість.

На це треба багато часу. З кожним днем, кожним роком будемо почувати себе щораз краще, ліпше. Тоді час не буде нашим ворогом, а стане приятелем.

Як треба було багато літ, щоб неґативними думками тільки ослаблювати себе, так треба тепер у старших роках багато часу, щоб знешкодити цей некорисний стан, треба часу для відмолодження.

Добре так поступати й так думати в молодих літах, тоді таким психічним наставленням, такою думкою можна корисно невтралізувати неґативний вплив часу на наш організм.

Час є в постійному русі. Теперішність — це проминаюча границя між минулим і майбутнім.

Що ми сприймаємо, це вже сталося або стоїть перед нами (Karl Jaspers—Von der Vergangenheit, Muenchen 1958).

Ми не можемо змінити минулого, але можемо змінити майбутнє (H. Reichenbach).

Кожна хвиля, яку ми переживаємо, стає минулим або наближенням майбутнього. На майбутнє ж можемо впливати.

Коли будемо кожну хвилю майбутнього відповідно контролювати, створювати тільки позитивні моменти, то проминаючий час буде для нас тільки сприятливим.

Старіння — це процес, близько зв'язаний з часом. Коли в тім часі переважають некорисні моменти, то прожитий час створює у людини такий стан, який називаємо старістю.

Довгота життя

Багато вчених природників, біологів, лікарів висловили думку, що нормальний вік людини повинен сягати 150 і більше років. (Гуфелянд, Дарвін, Мечників, Богомолець та інші).

Чому ж так скоро люди старіються і вмирають?

Проф. Г. Шермен, світової слави вчений в ділянці харчування, вважає, що відповідний харч може значно продовжити людське життя. (Henry C. Sherman: Food and Health, New York 1947. Essentials of Nutrition, New York 1957).

Американський дослідник Г. Гавзер заявляє, що старість можна лікувати так само, як кожну іншу хворобу.

Організм має надзвичайну силу спротиву, витривалість, здібність до реґенерації (відновлення). Здоров'я можна розвинути в кожнім віці. Через раціональне віджевлювання організм людини здібний осягнути 100 й більше літ (G. Hauser: Look Younger—Live Longer, New York 1950).

Швайцарський лікар Бірхер-Беннер заснував відому санаторію, в якій хворих лікують не хемічними ліками, а відповідними харчами. (Dr. Bircher-Benner: Eine neue Ernaehrungslehre, Zuerich 1937).

У щоденному нашому житті багато некорисних речовин потрапляють у кров.

Вдихаємо несвіже повітря, їмо перетворену, неприродну поживу; різні алькогольні напитки, різні содові води з хемікаліями, кава, тютюн і т. п. — це є причиною, чому передчасно мусить вмирати модерна людина на різні недомагання.

Хворі вдаються до різних ліків, й це ще більше затруює кров.

Недуги не залежать від віку, але старші люди більше податливі на недуги. Більшість старших умирає на серце. На ослаблення серця, обігу крови впливає не тільки брак відповідного віджевлювання, але ще більше психічне напруження.

Звичайне, щоденне життя некорисне для праці серця. Міське життя, темп, напруга, брак спокою, подразнювання чуттів, тіснота мешкань, різні фінансові труднощі, коротко кажучи — боротьба за існування шкодить.

Дальше йде куріння, алькоголь.

В Америці умирає річно на серце 60% мужчин з-поміж усіх хворих (лікарі займають перше місце).

Якщо виконувати, навіть стало, тяжку працю, серцеві м'язи не ослаблюються. Сидяче життя, без руху, без вправ, без проходів, психічні подразнення — це все ослаблює серцеві м'язи. Зріст споживання м'яса, переїдання, товщ, алькоголь, нікотина, брак відповідного сну викликають деґенерацію організму.

А все ж легше є запобігати недугам, чим їх лікувати!

Найкращий спосіб проти недуги серця: перестати журитися тим, що може статись; нормальна вага тіла, дієта, відпочинок, сон, активність і раз на рік — лікарська контроля.

Чи старість може бути сповільнена?

Старіння — це природний процес, який починається від уродження.

Однак, багато учених є того погляду, що старість це недуга і що на довжину життя можна впливати. Досліди над столітніми людьми показали, що причиною їх довгого життя були такі правила:

1) бути постійно зайнятим,
2) зберігати у всім уміркованість,
3) їсти легкі й прості страви,
4) бути веселим,
5) вчасно йти спати і вчасно вставати,
6) не журитися й не боятися,
7) мати безтурботну думку й вірити в Бога. (Dr. George Gallup: The Secrets of Long Life, New York 1960).

Другий Український Фестиваль у Фініксі, Арізона

Зліва направа: Олівер Ферранте, голова „Українського Фестивалю"; п-на Ірина Меленчак, Пол Фаннін, губернатор Арізони, п-на Надя Терлюк і о. Михайло Горошко, парох української католицької церкви у Фініксі, Арізона.

Традиційно восени вже другого року з черги Українська Католицька Парохія влаштувала „Укр. Фестиваль" з ціллю щоб пропагувати українську культуру та придбати фонди на сплату церковного довгу.

Під енерґійним проводом пароха Вcч. о. Михаїла Горошка, який з посвятою вже три роки працює у Долині Сонця в Арізоні і вже широко відомий між американцями внаслідок своїх лекцій на теми української церкви і східніх обрядів та жертвенній праці пана Олівера Феранті і його жінки Марії на протягу місяців цьогорічний фестиваль набрав більше сили і краси.

Столярські праці йшли довгий час під проводом Михайла Винникова, інж. Ярослава Сисина, малярські під проводом Михайла Триша.

За старанням п. О. Ферранті цього року дістали підтримку щоденної преси, тижневиків, радія й телевізії.

Безкорисна і мозольна праця парохіян поставила 20 кіосків, збудовано велику сцену для танків, удекоровано площу прапорами, були каруселі і різні забави. Пані з Жіночої Організації при парохії підготовились солідно, щоб служити українськими стравами під проводом пань Лівак, Кекуш і Пом'як.

Погода 31 жовтня і 1 листопада гарно дописала, сонячна і тепла сприяла тисячам американців, що відвідали український фестиваль. Попит на вареники, налисники і голубці збільшився. Українські жінки зі своєю кухнею списались прекрасно.

Фестиваль відвідали десятки духовників і монахинь, зокрема син арізонського губернатора і його батько, сприяючи і піддержуючи фестиваль.

Гості ніколи не розчаровуються. Щороку кількість станків зростає, число несподіванок та іграшок для дітей збільшується, попит на голубці і вареники міцніє, льотерійні виграші багатіють,а парохія процвітає.

Сензацією цьогорічного базару був станок української культури та наші народні танці. Зорганізоване жіноцтво в відділі 77 Союзу Українок Америки естетично оформило вишивки, різьби, образи, поштові значки, англомовні видання про Україну тощо у гарну виставку українського мистецтва. Відвідувачі фестивалю часто спинялися біля станку нашого жіноцтва і з заздрістю захоплювалися ним.

Цю виставку зорганізувала пані Марія Шалаута.

Одначе найбільшою популярністю і атракцією дводенного фестивалю були наші живі народні танки. Можна було дійсно подивляти овочі двомісячної наполегливої праці пані Ані Терлюк над 20-ма шкільними дітьми. Діти донедавна не вміли ні одного танцювального кроку, виступили масово на сцені в гарних строях як танцювальна група. Найбільше оплесків викликала маленька 4-річна Ганя Пом'як у сольовому виступі „І шумить і гуде". Інші точки у виконанні 20-ти членного дитячого ансамблю були: „Метелиця" і „Гопак".

Крім праці над дітьми п-ні Аня Терлюк скомпонувала різнородний репертуар і для заавансованих танцюристів. І так, октет дорослих дівчат в складі: Аня Шалаута, Ірина Цепинська, Галя і Соня Поповичі, Олівія Феранті, Синтія Шампейн, Надя Терлюк і Ірена Маліндак в танках „Цвіти України", „Тропотянка" та „Гуцулка" вийшов як вже гарно скоординований танцювальний ансамбль. Три дуети танцюристів: студенти Лярі Сосновuч і Ірена Малінчак в „Як би не Маруся", д-р Ігор Шалаута і Аня Терлюк в „Голубчик" та Григорій і Аня Терлюки в „Ластівка" виявили непересічне знання українського танкового мистецтва. У своїх сольових виступах панни Ірена Цепинська („Козачок") та Надя Терлюк („Гуцулочка") виказали добре опанування композицій народних танків. В загальному танцювальна група українського Фініксу складається з 31-ої особи і виконує 11 танків. Її балетмайстром є п-ні Аня Терлюк.

Поодинокі точки програми пояснювано англійською мовою майстрами церемонії: д-ром Ігорем Шалаутою та Анею Терлюк. Дует співаків д-р І. Шалаута і пані Г. Терлюк піснями „Взяв би я бандуру", „Чабан" і „Ніч така, Господи" доповнили багату мистецько - розвагову програму фестивалю.

Т-во Прихильників УНР в Нюарку вшанувало проф. Б. Мартоса

Управа товариства вирішила придбання свого національного прапору пов'язати з вшануванням та відзначенням 85-ти ліття уродження і 65-тиліття державно - громадської праці кол. прем'єр-міністра Української Народньої Республіки проф. Бориса Мартоса. Визначено день цієї імпрези на 18-го жовтня, та утворено Ювілейний Комітет, головою якого став К. Степовий.

18-го жовтня 1964 року, ще під час Служби Божої українську православну церкву св. Вознесіння у м. Нюарк масово заповнили люди, як місцеві так і із ближчих та дальших околиць. Поприходили представники організацій та установ. Молодеча Організація ОДУМ прийшла в уніформах із своїм організаційним прапором. Церква була переповнена. Настоятель Церкви Святого Вознесення, о. прот. Микола Харіщак, в супроводі церковного хору, яким керував п. Д. Шкварко, відправив молебень за український нарід в Україні і в розсіянні, український уряд в екзилі і Ювілята Б. Мартоса. Потім увійшли в церкву три прапороносці: вони внесли український державно-національний прапор. Передавши в руки найстаршого і найдостойнішого першого кума, проф. Б. Мартосу, і першій кумі, гром. діячці пані С. Олесницькій, вони розгорнули його і стрічками обвели 6 пар кумів і всіх молящих, що були присутні в церкві. От. прот. М. Харіщак посвятив прапор. Потім усі перейшли в залю. На сцені, під наказ до організації ОДУМ-у стати на струнко, прем'єр - міністер УНР проф. Б. Мартос, передаючи прапор голові товариства, сказав: „Тримайте цей прапор твердо й високо! — З цими прапорами на самому початку революції 1917 р. йшло сто тисяч українців по вулицях Києва на славну Софійську площу. З ним сотні тисяч українських вояків ішли в бій проти ворогів Української Народньої Республіки! Під цим прапором боріться далі і вчіть нашу молодь боротися за визволення нашої дорогої Республіки від окупантів, і донесіть його аж до Києва". Передання прапора закінчилось співом національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Відкрив імпрезу голова місцевого товариства УНР, п. К. Степовий. Привітавши гостей, він запросив їх однохвилинною мовчанкою вшанувати всіх тих, що полягли на полі слави в бою за волю України. Промовляв полк. В. Кедровський, який почав такими словами: „Дорогий Борисе Миколаєвичу! Дозвольте Вас привітати з нагоди 85-тиліття, Ви вийшли до праці на українській ниві в ті часи, коли все українське небо було вкрите темними хмарами, коли над ним часто вибухали страшні громовиці й бурі проносилися над українською незораною нивою"...

Після промови було проспівано Ювілятові „Многая літа". Потім одумівська молодь піднесла Ювілятові в кошику гарні квіти.

Від Канцелярії Президента Державного Центру УНР д-ра Ст. Витвицького, вітав Ювілята голова представництва В. О. УНРади в ЗДА д-р Євген Приходько. Від УВАН проф. Д. Горняткевич, від Г. У. Об'єднання Прихильників УНР полк. П. Самойлів, від Союзу Українок О. Падковська, від ДОБРУСУ І. Несенюк, від УРСоюзу радний Т. Вислоцький, від Укр. Вищої Екон. Школи д-р С. Процик, від Т-ва Лікарів Північної Америки д-р В. Олесницький, від Вільної Укр. Громади д-р Г. Ничка, від Централі Кооперативи д-р Шепарович, від ОДУМ Філімончук, від Т-ва прихильників УНР в Ню Йорку — К. Марущак, в Пасейку — інж. О. Клисяк, у Нюарку — К. Степовий та ін.

Під час привітань п-ні С. Олесницька піднесла Ювілятові іменний торт на срібній підставці. Д-р Олесницький на відзначення цієї події склав пожертву через проф. Мартоса на потреби УВАН, членом якої є і сам ювілят — 50 долярів. — Багато надійшло письмових привітів від різних організацій та осіб з Канади і Европи. На посвяченні прапору і ювілейному бенкеті були представники 17 організацій.

Дякуючи за привітання, проф. Б. Мартос зазначив, що тут говорилось відноситься до нього, як до символу тієї багатогранної, муравлиної, політичної роботи, що була переведена від початку цього сторіччя в тяжких умовах деспотичного царського режиму для України.

„Члени таємних українських студентських громад, використовували особисті знайомства серед інтеліґенції, робітництва, ремісництва й селянства для пропаґанди української ідеї. Таємні українські партії, видавали нелеґально відозви, часописи й книжки, а їх члени й інші особи розповсюджували ті видання, організували таємні гуртки з більш свідомих селян і через них ширили національну й політичну свідомість. Таких пропаґаторів були сотні. Багато мусіли зазнати царської тюрми або заслання. Але українська справа росла. Інтелігентні селяни й сільська інтеліґенція, яка здебільше була об'єднана навколо кредитових і сільсько - господарчих товариств (вчителі, фельдшери, агрономи) були носіями української ідеї. Під їх впливом сільські й волосні сходи та повітові і губерніяльні з'їзди виносили постанови про підтримку Української Центральної Ради. У війську вони організували полкові, дивізійні, фронтові українські ради й переводили українізацію війська, вони ж приїздили на Всеукраїнські Конґреси, з них комплетувалася місцева адміністрація. З них творився адміністративний апарат і військо Української Народньої Республіки. На жаль, за умов царського режиму ми не змогли підготовити відповідні кадри, як цивільні так і військової адміністрації в достатній кількості. Однак і в той час на території Української Народньої Республіки було більше ладу, ніж на інших теренах колишньої Російської Імперії. Населення України ставилося з повним довір'ям до Уряду Центральної Ради, що виявилося під час виборів до Українських Установчих Зборів. Українські партії одержали в де-яких губерніях 60% голосів, у інших — навіть 70%, а большевики — менше 10%". Далі проф. В. Мартос сказав:

„Що ми не в силі були збройно оборонити нашу Державність, — нема нічого дивного: 30 мільйонів українського народу боролося проти 150-ти мільйонів російського подібно тому як у Галичині три з половиною мільйона українців боролося проти 15-ти мільйонів поляків. — Багато пролилося української крови!... Але не даром: до 1917 року українську мову не визнавали за мову, а лише як „нарєчіє", про автономію України не хотіли й слухати. А після 1920 року вже ніхто не заперечує існування української мови, українського народу, вже тепер нам самі пропонують не автономію, а федерацію, як рівною з рівним. А ми мусимо далі боротися, поки не виборемо самостійної, ні від кого незалежної соборної Української Республіки!"

Після слова Ювілята відбулася мистецька частина. В ній виступило тріо бандуристів: Іван Івашко, Михайло Білицький та Володимир Юркевич. Письменник - гуморист Микола Понеділок, 12-річний музикант В. Степовий.

К. Степовий

О. Грищенко серед українців у Філядельфії

Заходом амерік. Коммюніти Арт Ґалері і Фундації Вернеса відкрито 14 листопада у Філядельфії виставку картин Олекси Грищенка, на яку зложилися картини з філядельфійської Ґалерії Бернеса, приватних колекціонерів, української фундації Грищенка та кілька десятків акварель маестра з 1919-1927 років. Ці останні були виставлені на продаж.

Усі праці доступні до купна були розкуплені чужинцями на протязі півгодини.

Українські мистці філядельфійської філії Об'єднання Мистців Українців Америки (ОМУА) та члени Патронату Укр. Мистецької Студії і Філядельфії вгощали маестра та його дружину вечерею в будинку Студії. До вечері запрошено теж 4-ох молоденьких студентів Студії, щоб і наймолодша ґенерація мала нагоду побачити та побувати в товаристві найбільшого сучасного українського маляра.

До вечері, м. і., подано борщ і голубці, щоб старому чумацькому унукові з далекої Чернигівщини, що вже 45 років живе на чужині, пригадати рідну Україну, якої він ніколи не цурався і не забував.

У р. 1957 Грищенко видав французькою мовою спомини зі своєї молодости під промовистим титулом "L'Ukraine des mes jours bleus."

У цих споминах яскраво віддзеркалюються його органічне українство, а в багатьох місцях є його осудження російських гнобителів України.

Ці спомини Грищенка вийшли і в німецькім перекладі, а тепер готується до друку англомовний переклад. В українськім перекладі спомини Грищенка вийшли друком у Мюнхені в 1958 р., під заголовком „Україна моїх блакитних днів". Це чудовий опис старої хуторянської України.

Може і не всім відомо те, що Грищенко, — це маляр міжнародного формату та, що його картини знаходяться у багатьох великих галеріях Европи і півн. Америки.

Є вони в музеї в Мадриді, у кількох галеріях у Парижі, в Копенгазі, Стокгольмі, Штрасбургу і в багато інших нестоличних містах, є вони навіть у Третяковській Галерії в Москві. На американському континенті є вони в Галерії Бернеса у Філядельфії, в музеях в Бостоні, Балтиморі, Ню Йорку, Монтреалі.

З українських музеїв картини Грищенка були в Національнім Музею у Львові, а тепер є в Ню Йорку, де при Українськім Інституті Америки постала тзв. Фундація Грищенка, для якої маестро подарував деяку кількість своїх картин. У створенні цієї Фундації велика заслуга мистця С. Гординського.

Картини Грищенка знаходяться в посіданні незнаної кількости приватних власників і колекціонерів по цілому світі. З українців найбільшу збірку картин Грищенка має Семчишин в Осльо (270 картин), Сумик у ЗДА (75 картин), Довчак в Канаді (27 картин і 1 гобелен), не згадуючи поменших колекціонерів.

Виставки картин Грищенка були майже у всіх мистецьких центрах. Перша його більша виставка відбулася в Москві в 1919 р. В р. 1937 виставка картин Грищенка відбулася у Львові, в Музеї НТШ.

Про Грищенка вийшли монографії. Велика люксусова монографія вийшла у французькій мові. Попри чужинецьких знавців мистецтва є там поміщена теж стаття С. Гординського. Українська монографія Грищенка вийшла перед війною у Львові. Написав її Павло Ковжун.

З 1924 р. Грищенко живе у Франції, не враховуючи його численні виїзди до Еспанії, Португалії, Англії і Скандинавських країн. Грищенко на протязі кількох років проживав в Царгороді і Греції.

Здається, що досі ще ні один український маляр не був такий відомий у світі, як Грищенко.

Українська суспільність може гордитися своїм великим сином.

Грищенко був дослівно зворушений скромним прийняттям, яке йому зготували українці у Філядельфії. Він просив через пресу подякувати українській суспільності, що його не забуває.

На прощання маестро подарував Українській Мистецькій Студії у Філядельфії дві свої картини.

Б. Л.

Українська хроніка

● **Сьомий Делеґатський З'їзд УНДС** відбудеться 12 і 13 червня в Ню Йорку в залі катедри в. Володимира, 160 Вест 82 вул. В суботу 12 грудня о год 10 перед полуднем відбудуться ділові наради, а о год. 3 попол. голова Виконавчого Органу УНРади Микола А. Лівицький виголосить доповідь „Наші напрямні на майбутнє" Другу доповідь „Українська проблема в міжнародній політиці" виголосить інж. Є. Приходько. О год. 7 вечером, в ту-ж суботу відбудеться прийняття на честь п. Миколи Лівицького. В неділю 13 грудня відбудеться після Богослужби в катедрі св. Володимира Панахида по колишньому президенті УНР в екзилі Андрієві Лівицькому.

● **Суд у Мюнхені** відкинув просьбу 73-літнього пенсіонista, щоб дати йому дозвіл на пістолю, бо він загрожений аґресивною сусідкою. Він покликався на те, що він старий, кволий і важить тільки 126 фунтів, а зачіплива сусідка тягне його за бороду й вуха. Суд не признав тих арґументів, злякавшись, що добродій може в своїй обороні — застрілити сусідку, зачіпки якої можуть мати різні заміри.

Українка на фестивалі талантів у Канаді

Торонто, 8 грудня. — Христина Петрівська, студентка музичної школи Джуліярд в Ню Йорку, учениця проф. Ірвіна Фройндліха, брала тут 7-го грудня участь у фестивалі талантів, що його кожного року влаштовує СБС радіопрограма Канади. Христина Петрівська, яка на цей академічний рік отримала премію Канадійської Ради в сумі 2.000 долярів, була для виступу вибрана на окремому конкурсі в серпні, на який явилося 230 аплікантів. Молода піяністка (17 років), яка при тім користується стипендією музичної школи Джульярда, відіграла піяноконцерто ч. 2 Прокоф'єва в супроводі симфонічної оркестри СВС під керівництвом п. Ернеста МекМіллена відомого в Канаді диригента.

Київські „моржі"

У Києві поширився рідкісний вид спорту — купання в крижаній воді Дніпра під час морозів. Декілька років тому таких спортовців, як їх прозвали „моржів", було мало, але тепер „новий вид спорту завойовує популярність". У „Молоді України" з 24 листопада вміщено світлину: на снігу біля Дніпра виконують фізкультурні вправи 26 осіб у купальних штанцятах. У Києві створено „Секцію зимового плавання".

Спорт

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Футбольні змагання Східньої Конференції в неділю, 13-го грудня:

„Тризуб", Філядельфія — „Чорноморська Січ". Нюарк, міждивізійна зустріч, відбудеться о год. 2.30 по полудні на грищі при 29-ій і Камбрія вулицях у Філядельфії.

УСК Ню Йорк — „Джуліяна", міждивізійна зустріч відбудеться о год. 2.30 по полудні на грищі Айнтрахт Овал при 37-ій вулиці і 20-й евню в Асторії, Н. Й.

Інші змагання Східньої Конференції: „Мінерва Пфельцер" — „Дойчунгарн".

СТАН ПОКАЗНИКА Футбольної Ліги Східньої Конференції

Південна Дивізія

	Точки	Ворота
УСК Ню Йорк	18: 4	30: 5
Тризуб	15: 7	23:12
Н. Й. Інтер	11: 9	17:19
Н. Й. Амерікенс	9:13	16:25
Н. Й. Гота	8:12	10:13
Грецько-Ам. СК	7: 7	15:17
Мінерва ПФ.	1:17	7:24

Північна Дивізія

	Точки	Ворота
Б. В. Готче	15: 7	21:17
Дойчунгарн	13: 9	32:26
Джуліяна	12: 8	23:17
Метрос	9:11	20:20
Гунгарія	9:11	21:21
Чорном. Січ	3:15	10:29

ШАХОВІ ДРУЖИННОВІ ПЕРШОСТІ СУАСТ-ПІВНІЧ

Союз Українсько - Американських Спортових Товариств — Північ, делегатура УСЦАК, влаштовує в днях 12 і 13 грудня шаховий турнір за дружинову першість СУАСТ - Північ. Початок змагань визначений на суботу, 12-го грудня, годину 2-гу по полудні. Господарем турніру є УАСТ „Леви" Шикаґо, а його провід лежить в руках змагової комісії, покликаної Управою „Левів". Головою Верифікаційної Комісії визначено Дмитра Багрія, а її членами стануть представники дружин — учасників турніру. Зголошення до участи в турнірі приймають „Леви" на своїй новій адресі 2353 В. Шикаґо евню, Шикаґо, Ілл. 60622. В цих першостях беруть участь тільки товариства, які є членами УСЦАК. Максимальне число змагунів у зголошеній дружині — шість і всі змагуни мусять бути зареєстрованими членами Товариства, яке вони репрезентують.

П. Головатий

В РЯДАХ НОВАКІВ РОСТЕ НАДІЯ УСК-У

Футбольний доріст УСК-у Ню Йорк постійно здобуває успіхи та робить гарні поступи без розголосу про те тому, що діє він, так би мовити, в тіні старшого брата. Увага більшости симпатиків УСК-у скерована на осяги першої дружини у найвищій футбольній лізі Сходу, але і новаки УСК-у ідуть від перемоги до перемоги і громлять суперників. В досі відбутих десяти грах новаки УСК-у дев'ять разів перемогли і тільки один раз програли, а найкраще про силу стрільців цієї дружини свідчить гарне відношення воріт 39:4. Королем стрільців у найменших УСК-івців є тепер Юрко Яків. На складі дружини новаків грають: Аскольд Беркенцук, Богдан Влагий, Богдан Гайдукевич, Роман Ганиш, Богдан Стадник, Микола Микуляк, Ярослав Климків, Юрко Яків, Данило Гайдукевич, Павло Матійців, Дмитро Гаврон, Роман Лютак, Евген Жовтий, Іван Кубанський, Тарас Чубак і Юрій Гірняк. Опікуном цієї дружини є Микола Собенко, який, забутий усіми, запопадливо „оре усківську нивку", щоб належно подбати про наш доріст та дати нашій молоді нагоду вправляти спорт у рідному середовищі і вдержати її подальше від впливів вулиці та небезпек великого міста.

I. C.

ДВІ ФУТБОЛЬНІ ДРУЖИНИ ОДЕСИ ВВІЙШЛИ ДО НАЙВИЩОЇ ЛІГИ СССР

Дві одеські футбольні дружини, СКА і „Чорноморець", які грали в цьогорічному сезоні в другій групі „А" Кляси, добилися великого успіху. Вони ввійшли на наступний сезон, який починається весною 1965 року, до першої групи „А" Кляси, тобто до найвищої футбольної ліги СССР. В цій першій групі змагалися в цьому році дві українські дружини, а саме „Динамо" з Києва і „Шахтар" з Донецька. Цим самим у наступному сезоні гратимуть в цій групі найкращих дружин футболу Совєтського Союзу чотири репрезентанти України.

ПЕРЕМОГИ ФУТБОЛІСТІВ КИЄВА В АФРИЦІ

Дружина футболу „Динамо" з Києва відбуває турне по країнах Африки. Досі українські футболісти розіграли чотири зустрічі з чого три в Хартумі, а одну у Вад Мідані, містах Судану. Всі чотири рази здобули кияни перемоги з такими вислідами: 7:1, 5:1, 2:1, і 2:0. Після цих змагань „Динамо" переїхало до Об'єднаної Арабської Республіки.

Вістки про змагання другої футбольної дружини з України, а саме „Шахтаря" з Донецька, менше задовільні. Донецькі шахтарі відбули дві зустрічі в країні Того та в обидвох випадках закінчили їх нерішеними. Зі збірною країни вислід „Шахтаря" був 1:1, а з дружиною клюбу „Блукаюча Зірка" донецький „Шахтар" зремісував 2:2.

ЧОТИРИ РЕПРЕЗЕНТАНТИ УКРАЇНИ В ЧЕМПІОНАТІ ВІДБИВАНКИ СССР

В першостях відбиванки жінок цілого СССР візьмуть участь чотири дружини українок. Ці розгри відбуватимуться в так званій „А" Клясі, в якій репрезентуватимуть Україну дружини: „Буревісник" — Одеса, „Буревісник" — Київ, „Спартак" — Харків і „Динамо" — Чернівці. Останньою з цих дружин було чернівецьке „Динамо", яке виборолo право змагатися за першість СССР в „А" Клясі. Буковинки виграли дві рішальні зустрічі за вхід до „А" Кляси зі студентками львівського „Буревісника". Перші змагання відбулися в Чернівцях, де господарі перемогли рахунком сетів 3:1, а в других змаганнях у Львові буковинки виграли „на сухо" 3:0.

ДЕ ПОДІЛАСЯ ХОЛОДНОКРОВНІСТЬ АНГЛОСАСІВ?

В суботу, 5-го грудня, на футбольних змаганнях Першої Дивізії у Блекпул, Англія, дійшло до заворушень, в яких потерпіло чимало осіб та сусідні будинки і навіть поїзд, який стояв поблизу стадіону. Причиною всього було рішення судді виключити з гри відомого змагуна Денніса Лов з дружини „Менчестер Юнайтед", яка відбувала мистецькі змагання на виїзді у Блекпулі. Коли суддя наказав Деннісові зійти з грища за словну образу судді у спорі з ним, розлючені прихильники менчестерської дружини почали бешкет і бійку, в яких дітали фляшки, лунали постріли, а при цьому всьому гра ішла дальше. По закінченні змагань обурені симпатики „Менчестер Юнайтед" виладували своє невдоволення на поїзді, в якому повибивали вікна і лямпи та подерли фотелі.

Подібні випадки почали траплятися в Англії частіше і такими подіями глядачів стурбовані футбольні власті. Вони переконані, що початок лиха є в поведінці змагунів, яких симпатики обожнюють. Вже посипалися кари на змагунів за найменші провини. Недавно суддя був змушений перервати футбольні змагання на 12 хвилин і приказати обидвом дружинам зійти з грища до шатень, щоб так прохолодити уми розгарячкованих змагунів і симпатиків, які вже почали були бійку.

Останньо англійські футбольні чинники обговорювали на надзвичайному засіданні брак дисципліни змагунів і глядачів та вирішили карати не лише змагунів, але і відповідальні клюби з їх керівниками включно. Що більше, запропоновано в деяких випадках анґажувати немундурових детективів, щоб вони стояли поміж глядачами і старалися запобігати авантюрам вже в їх зародках.

Один із керівників англійського футболу пояснює такий жалюгідний стан дисципліни змагунів і глядачів надмірними намаганнями здобути перемоги за всяку ціну. Він вказав на те, що все лихо почалося від того, коли змагунам значно підвищено платні, які раніше були обмежені максимальною сумою 14 фунтів на тиждень (приблизно $ 40) та бонусами по 2 фунти за виграну і 1 фунтові за нерішену. Тепер ці змагуни одержують значно більші тижневі платні і бонуси за виграні, тому і так дуже залежить їм на кожній виграній

в. с.

Відділ УККА в Балтіморі розпочинає працю

У липні відбулися в Балтіморі чергові Загальні Збори Відділу УККА, які тривали впродовж двох окремих днів. У висліді зборів, якими керував мгр. В. Романовський, а потім В. Татчин, вибрано Управу в такому складі: д-р Д. Коструб'як — голова, О. Стельмах — заступник, М. Поліщук і Т. Попович — секретарі, скарбник Б. Саламаха, реф. УНФ д-р А. Раставецький, Т. Хархаліс — орг. реф., О. Зінкевич — культ. осв. референт, Анатоль Булавка — реф. преси, В. Корж — господар. реф., п-ні В. Луців, Ю. Ілінський, П. Войтович, А. Ціздик — члени управи. До Контрольної Комісії ввійшли: д-р О. Дирій, д-р А. Лемішка, М. Вацлавів, а до Товариського Суду — А. Траска, О. Хархаліс, В. Татчин.

Управа, до якої входить чимало цілком нових осіб, які не брали активної участи в місцевому Відділі УККА, зокрема молодших людей — є запорукою, що Відділ зможе виконати багато праці, зрушити з деякого застою місцеву громаду.

Протягом всього кількох своєї діяльности Відділ уже відбув кілька ділових засідань. На початку вересня відбулась зустріч Управи з представниками громадських організацій Балтімору. Д-р Д. Коструб'як і референти Управи інформували про пляни праці, після чого відбувся конструктивний обмін думок.

У День Праці Відділ УККА спільно з Союзом Українок, „Самопоміччю" та з допомогою Української Студентської Громади, взяв активну участь у Дні Всіх Народів, які відбувають кожнорічно в Балтіморі в Ґвіновк парку, де був стенд з українськими мистецькими виробами, українська кухня, а в часі мистецької програми — виступ наших мистецьких сил.

3-го жовтня Відділ організував першу Живу Газету, присвячену американським виборам Президента. На Вечорі виступили п'ять осіб: Т. Михайлишин та А. Чорнодольський; про демократичну плятформу говорив мгр. В. Романовський, про республіканську — д-р О. Дирій, а про українську участь в цих виборах — інж. Т. Хархаліс.

Праця нововибраної Управи Відділу УККА в Балтіморі проходить в конструктивній та діловій атмосфері, і крім повищого вже складено календар імпрез на увесь діловий рік, зроблено список всіх українських організацій Балтімору (виявилось, що їх є аж 34!), створено Імпрезовий Комітет і загальноукраїнський хор, раду якого очолює д-р Д. Коструб'як, а диригує ним проф. Сенюта.

О. Зінкевич

Збройні сили у Півд. В'єтнамі підтримують цивільний уряд

Сайґон. — Команданти всіх родів збройних сил Південного В'єтнаму, разом 22 генерали під проводом головнокомандуючого колишнього прем'єра генерала Нґуєна Хана проголосили декларацію льояльности у відношенні до цивільного уряду Тран Ван Гуонґа. Звертають увагу, що проголошення тієї декларації прийшло після довгої конференції генерала Хана з політичним лідером буддистів, монахом Тіч Там Чау, який тиждень тому виступив одверто з гострою критикою названого прем'єра за те, що той склав свій уряд з безпартійних урядовців та не включив в нього представників різних політичних партій. До Сайгону вернувся з Америки американський амбасадор ген. Максвелл Тейлор, який переговорить з урядом і військовим командуванням про можливості посилення війни проти комуністів. Ця справа була властиво також суттю церемонії, якої в минулу суботу відбулася в Білому Домі, коли-то президент Джансон удекорував найвищим американським орденом „Медаль Почести" 30-літнього капітана Роджера Донлона, який відзначився винятковим геройським завзяттям.

Збори Відділів Українського Народного Союзу

НЕДІЛЯ, 13-го ГРУДНЯ 1964 р.

WHEELING, W. Va. Річні збори 56-го Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі 42-га вул. Важні справи до полагодження. I. Ковальчик, предсідник, П. Вітенко, кас., М. Медвідь, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Любов — 45 Відд. о год. 12-1:30 по пол. в Домі Горожан при 847 Френклін вул. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 1-ій по пол. в домі Горожан, 847 N. Френклін вул. Проситься членство вирівняти свої залеглі вкладки. — Филик, секр.

ЮТИКА, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 484 Відд. після Співаної Служби Божої в церковній залі при 1108 Стейт вул. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — В. Запаранюк, секр.

БОСТОН, Масс. Загальні річні збори Т-ва ім. Митр. А. Шептицького — 307 Відд. зараз по Співаній Сл. Божій в церковній залі Серця Христового. На порядку дня: вибір нової управи на 1965 рік. Проситься членство прибути. — Управа.

AMBRIDGE, Pa. Річні збори Б-ва св. Николая — 276 Відд. о год. 2-ій по пол. На зборах відбудеться вибір нової управи на 1965 рік. По зборах буде перекуска, яку приготовить Сестрицтво. Проситься членство вирівняти свої залеглості. — С. Іваницький, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, Ілл. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 284-ий Відд. в год. 2 по пол. в УН-Домі при 1020 Норт 9-та вул. Буде вибір управи на 1965 р. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — I. Василюка, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін. На порядку нарад: звіти урядників і вибір нового уряду на 1964 р. Після зборів приймається членські вкладки. Проситься прибути на ці збори обов'язково. — С. Леськів, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. Ай. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 73 Відд. в год. 2-ій по пол. в Бонафро Клюбі, 60 Салнонд вул. На порядку нарад: звіт управи, вибір нової управи на 1965 рік. Проситься вирівняти свої залеглі вкладки. — Управа.

БАЛТІМОР, Мд. Місячні збори Б-ва Пресв. Тройці — 320-ий Відд. в 2-ій год. по пол. в Укр. Горож. Клюбі при 3101 O'Donnell вул. Проситься прибути на означений час та вирівняти свої вкладки. — Д. Пісецький, предс., I. Малко, секр.

ЛУДЛОВ, Масс. Річні загальні збори Т-ва ім. I. Франка — 253 Відд. о год. 1-ій по пол. в церковній залі св. Петра і Павла. Проситься членство обов'язково прибути. —, Д. Харко, предс., В. Фіцик, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Б-ва св. Петра і Павла — 321 Відд. в год. 1-ій по пол. в церковній залі. На порядку дня: звіт Управи і вибір нової на 1965 рік. Проситься прибути на збори і вирівняти свої залеглі членські вкладки. — I. Яворський, предс., I. Гозіяш, кас., Д. Чук, секр.

Посмертні згадки

АПАНОВИЧ ЛЮІС, довголітній член Б-ва св. І. Хрестителя — 277 Відд. УНС в Гартфорді, Конн., помер 2 листопада 1964 р. на 69 році життя. Покійний вступив в члени УНС в 1929 р. За молодих літ був активним в українськім громадськім життю, а також був членом управи Відділу, як рекорд. секр. в час найбільшої громадської активности Відділу. Залишив у глибокому смутку дружину Параску, сина Ярослава, дочку Євгенію Ковальську та 6 внуків. Похорон відбувся з укр. кат. церкви св. Михаїла на український цвинтар в Гластенбері.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

ОЛЬГА МАЛИЧІВСЬКА, членка Т-ва ім. Гончаренка — 204 Відд. УНС в Ню Йорку, Н. Й., померла 30 жовтня 1964 р. на 45 році життя. Покійна походила з с. Торки, пов. Перемишляни, Україна. До Америки приїхала в 1938 р. Залишила в глибокому смутку мужа Михайла, доньку Степанію, сина Алекса, брата Семена, а на Україні 2 братів, сестру і стареньких родичів. Похорон відбувся на цвинтар св. Раймонда в Бронксі, Н. Й., при участи родини, приятелів та знайомих.
Вічна Їй Пам'ять!
Д-р В. Палідвор, секр.

МИКОЛА КІТ, довголітній член Б-ва св. Петра і Павла — 220 Відд. УНС в Шикаґо, Ілл., помер 21 жовтня 1964 р. на 68-му році життя. Покійний походив з Галичини, приїхав до Америки з першою еміґрацією. Залишив в смутку дружину Варвару та сина Йосипа. Поховано Покійного із церкви Пресв. Богородиці, при участи найближчих членів родини та численних приятелів 220 Відд., в якому Покійний користувався великою пошаною.
Вічна Йому Пам'ять!
I. Мелишин, секр.

АДАМ КУБАРИЧ, член 288-го Відд. УНС в Бетлегем, Па., помер 11 листопада 1964 р. на 84 році життя. Покійний нар. в с. Жовчів, пов. Рогавиц, Зах. Україна. Полишив в глибокому смутку дочки Анну, Марію і Ольгу, сина Івана, сестру Катерину в Україні і 5 внуків. Похорон відбувся 14 листопада 1964 р. при участі родини, членів Відділу і приятелів з укр. греко-кат. церкви св. Йосафата в Бетлегем, Па., а відтак на церковний цвинтар.
Вічна Йому Пам'ять!
Д. Мушастий, секр.

АНДРІЙ ШІМІҐЕЛЬСЬКИЙ, довголітній член 221-го Відд. УНС в Шикаґо, Ілл., помер 23 жовтня 1964 р. на 84 році життя. Покійний походив з с. Коропець, пов. Бучач, Зах. Україна. Залишив в смутку дружину Павліну, три зам. доньки Ірину, Дженет і Рутта, 15 внуків. Похорон відбувся 26 жовтня ц. р. при участі членів 221 Відд, родини, приятелів і знайомих. Похоронено на цвинтарі Елмвуд.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

МАКСИМ КОРУНКЕВИЧ, член Т-ва ім. Ів. Франка — 266-ий Відд. УНС в Амстердам, Н. Й., згинув трагічно 18 жовтня 1964 р. Покійний нар. 27 лютого 1942 р. в Амстердам, Н. Й. Полишив в глибокому смутку тата Романа, маму Емілію, 2 братів Петра і Євгена та сестру. Похорон відбувся 22 жовтня ц. р. з церкви св. о. Миколая при участі його друзів де він служив, родини та союзовців, на цвинтар св. о. Миколая.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Труфин, секр.

ЮРКО БОРУТА, довголітній член Б-ва св. Димитрія — 95 Відд. УНС в Bath, Pa., помер 16 листопада 1964 р. Покійний нар. в с. Дзвинич Горішний, пов. Турка, Зах. Україна, проживши 82 роки. До УНСоюзу вступив 1917 р. і займав різні пости в 95-му Відділі. Залишив у смутку 3 синів Андрія, Антона і Юрка, 3 дочки Катерину, Марію і Єву та 14 внуків. Похорон відбувся 19 листопада ц. р. з пох. заведення до церкви св. Йосафата у Бетлегем, Па. при участі рідні, членів Відділу і приятелів. Тлінні Останки Покійного спочивають на парафіяльному цвинтарі св. Йосафата в Бетлегем, Па..
Вічна Йому Пам'ять!
В. Мяч, секр.

ТРЗАН, ч. 5353. Тарзан прощається...

Коли минулася загроза від Адама Стона, Тарзан і Раєн приготовлялися відійти з фарми Вотерса.

— Ще одну хвилинку, сказав Сем. — Я ніколи не зможу вам віддячитися за те, що ви врятували життя моїй доньці. Однак є щось незначне, щоб виявити вам мою вдячність.

— Гаразд, а це що таке! — вигукнув Том. — Та ж ви передаєте мені право до ваших копальняних теренів!